BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER Sanitarist

//

1. Globaal

1.1 TITEL

Sanitarist

Deze benaming wordt gebruikt in het beroepscompetentieprofiel van het Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid fvb - ffc constructiv. Deze benaming wordt algemeen gebruikt door de sector.

Het beroep kent ook andere benamingen. De SERV gebruikt in de Competent-fiche F160301 de benaming ‘sanitair installateur’. Deze Competent-fiche geeft ook andere benamingen aan zoals ‘hersteller van sanitaire installaties, ‘installateur van sanitair’, ‘loodgieter’,…

1.2 DEFINITIE

Maakt alle elementen klaar die noodzakelijk zijn voor de volledige installatie van een sanitaire uitrusting, plaatst ze volgens de veiligheidsregels en voert herstelwerkzaamheden uit teneinde de sanitaire installatie te realiseren, in werking te stellen en te onderhouden.

1.3 SECTOREN

- Bouw (PC124 Bouwbedrijf)

1.4 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

fvb-ffc Constructiv (Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid)

Mede-indieners

Raad van Bestuur fvb - ffc constructiv

Vlaamse oriëntatiegroep (VCB, Bouwunie, ACV-BIE, Algemene Centrale - ABVV, ACLVB (paritaire goedkeuring))

WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor de Bouwnijverheid)

navb - cnac constructiv (Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf)

VDAB (Vlaamse Dienst Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)

1.5 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): F160301 Plaatser van sanitaire en thermische installaties (m/v), 1 juli 2012
- Beroeps(competentie)profiel: Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid FVB - FFC Constructiv: “Chauffagist, sanitarist en plaatser van ventilatiesystemen”

Relatie tot het referentiekader

De Competent-fiche F160301 geeft in haar huidige vorm niet volledig en exact geformuleerd weer wat de competenties zijn van een sanitair installateur. Vanuit de sector werd beslist om dit beroepskwalificatiedossier in eerste instantie te laten steunen op het beroepscompetentieprofiel “Sanitarist”, terug te vinden in de brochure “Chauffagist, sanitarist en plaatser van ventilatiesystemen” van fvb - ffc constructiv, met weglating van de hoofdstukken 2.1 en 2.3.

De activiteiten zoals overgenomen uit het beroepscompetentieprofiel “sanitarist” stemmen in danige mate overeen met de Competent-fiche dat die nagenoeg volledig werden opgenomen. De gebruikte terminologie is echter in veel gevallen afwijkend.

De basisactiviteiten uit de bovengenoemde Competent-fiche stemmen als volgt overeen (best-fit-principe) met de competenties uit dit beroepskwalificatiedossier:
- “Een oude installatie demonteren en verwijderen” (Id 33105) komt het best overeen met BA “Bereidt installatiewerken voor ”
- “Sanitaire elementen plaatsen” (Id 33106) komt het best overeen met SA “Monteren van sanitaire kranen en toestellen”
- “Ingebouwde of zichtbare leidingen (staal, koper, PVC, polyethyleen,…) plaatsen en aansluiten op de sanitaire elementen” (Id 33107) komt het best overeen met BA “Bewerkt en legt leidingen”
- “Een diagnose van defecten of storingen van de installatie stellen (gas- of waterlek)” (Id 10577) komt het best overeen met SA “Voert onderhoud en herstellingen aan de sanitaire installatie uit”
- “Defecte onderdelen verwisselen of herstellen” (Id 11879) komt het best overeen met SA “Voert onderhoud en herstellingen aan de sanitaire installatie uit”

De specifieke activiteiten uit de bovengenoemde Competent-fiche stemmen als volgt overeen (best-fit-principe) met de competenties uit dit beroepskwalificatiedossier:
- "Werken aan: Beveiligingen tegen drinkwatervervuiling (beluchter, beluchtingskraan, keerkleppen) (Id 28686), brandbestrijdingsinstallaties (droge stijgleidingen, brandblussers, sprinklerinstallaties, …) (Id 28687), individuele gasverwarmingstoestellen (Id 28688), kranen, wastafels en gootstenen (Id 28689), leidingnetten voor specifieke stoffen (perslucht, stikstof, zuren, …) (Id 28690), overdruk- en drukreductietoestellen (Id 28691), sanitair (Id 22868), sanitaire installaties op hernieuwbare energie (zonneboilers, …) (Id 28692), toestellen voor de behandeling van afvalwater (terugslagtoestellen, bezinkput, eindsifonput, septische put, benzineafscheider, …) (Id 28693), verwarming (Id 22850), warmwatertoestellen op elektriciteit of gas (doorstroom- en voorraadboilers) (Id 28694), waterbehandelingstoestellen (waterontharders, …) (Id 28695), WC-potten, geurafsluiters, stortbakken, valpijpen (Id 28696), zwembad (Id 22865), zonneverwarming (Id 36018)" komt het best overeen met "Plaatst en sluit sanitaire kranen en toestellen aan"
- "Werkzaamheden uitvoeren waarvoor een attest vereist is" is opgenomen onder "Vereiste attesten"
- "De materialen kiezen en de voorraad grondstoffen en verbruiksgoederen aanleggen" (Id 27587) komt het best overeen met "Beheert de voorraad in functie van dagactiviteit"
- "Een afvoer installeren naargelang de helling en de waterdichtheid ervan controleren" (Id 14493) komt het best overeen met "Bewerken en leggen van leidingen voor afvoer van afvalwater"
- "Sleuven graven" (Id 19338) komt het best overeen met "Bereidt installatiewerken voor"
- "Toestellen (sanitaire afvalcomprimeerder, geiser, handdroger, ...) op de elektriciteitskast aansluiten" (Id 25684) komt het best overeen met "Voert elektrische aansluitingen uit"
- "De dakgoten en afvoerpijpen vervaardigen en plaatsen" (Id 11443) komt het best overeen met "Bewerken en leggen van leidingen voor afvoer van hemelwater"- "Bekleding plaatsen" (tegels, faience, tapijt, linoleum, ...) (Id 23801) komt het best overeen met "Brengt de werkplek achteraf in orde"
- "Sanitair meubilair assembleren en plaatsen" (Id 18458) komt het best overeen met "Plaatst en sluit sanitaire kranen en toestellen aan"
- "Uitrusting voor specifieke installaties plaatsen" (balneo- en hydrotherapie, zwembad, ...) (Id 23788) komt het best overeen met "Plaatst en sluit sanitaire kranen en toestellen aan"
- De activiteiten van een team coördineren (Id 18000) komt het best overeen met "Werkt in een bouwonderneming"

2. Activiteiten

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Basisactiviteiten

- Werkt in een bouwonderneming (co 00046)
    - Werkt in een team
    - Communiceert met collega's en klanten
    - Werkt zelfstandig
    - Houdt planning en werkdocumenten bij

- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn (co 00047)

- Werkt met oog voor energieprestatie gebouwen (EPB)
- Bewaakt kwaliteit door de etiketten en markering van de gebruikte materialen bij te houden
- Sorteert afval en beschermt het milieu, zichzelf en collega's tegen schadelijke stoffen
- Organiseert het sorteren van afval en sorteert het afval
- Herkent asbesthoudende en andere gevaarlijke afvalproducten, houdt de andere afvalstromen apart, verpakt en verwijdert op een veilige manier
- Let op veiligheid en gezondheid bij het werken met en opslaan van gevaarlijke producten
- Neemt gepaste maatregelen bij ongelukken met gevaarlijke producten
- Volgt de verplichte opleidingen
- Werkt ergonomisch met gebruik van tilhulpmiddelen
- Controleert de aanwezigheid van en gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) volgens de specifieke voorschriften
- Selecteert, controleert en hanteert materialen/gereedschappen
- Gebruikt machines die stofemissie beperken
- Richt de eigen werkplek in volgens voorschriften en/of instructies
- Slaat gereedschappen en materiaal op

EPB = de regelgeving omtrent het realiseren van energiezuinige, comfortabele gebouwen
PBM's = persoonlijke beschermingsmiddelen, CBM's = collectieve beschermingsmiddelen

- Werkt op hoogte (co 00048)
  - Bouwt steigers op en af volgens de veiligheidsregels
  - Gebruikt ladders volgens de veiligheidsregels
  - Bouwt goederenliften op en zekert die, bedient de goederenlift
  - Installeert een geschikte randbeveiliging
  - Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's)
  - Gebruikt hefplatformen volgens voorschriften

- Gebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder (co 00049)
  - ebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder
  - Gebruikt water voor taken en schoonmaak efficiënt
  - Gebruikt machines en gereedschappen efficiënt
  - Beperkt het lawaai: gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen, implementeert preventiemaatregelen voor omgeving

- Organiseert de arbeid in functie van een dagplanning (co 00050)
  - Treft voorbereidingen om de vraag van de klant optimaal te behandelen
  - Leest en begrijpt plannen, werktekeningen of werkopgaveblad
  - Maakt een planning op van het verloop van de werkzaamheden, d.w.z. bepaalt de uitvoeringsfases
  - Bepaalt de benodigde materialen en gereedschappen

- Beheert de voorraad in functie van dagactiviteit (co 00051)
  - Houdt voorraden bij en vult aan
  - Neemt leveringen in ontvangst en controleert de leveringen
  - Stockeert het materieel en de materialen in de daartoe voorziene lokalen
  - Zorgt voor de bescherming van de gestockeerde goederen

- Bereidt installatiewerken voor (co 00052)
    - Voert afbraakwerk en/of gehele of gedeeltelijke demontage van oude installaties uit
    - Zet de leidingstracés uit
    - Doorboort muren, wanden en vloeren en slijpt sleuven
    - Houdt doorboringen, leidingsleuven en werkputten droog
    - Brengt doorvoeringsbuizen aan
    - Brengt brandmoffen aan

- Bewerkt en legt leidingen (co 00053)
    - Selecteert de buizen voor de leidingen overeenkomstig met de instructies en het plan
    - Brengt buizen op maat en ontbraamt
    - Vervaardigt en/of plaatst en sluit verbindingen bij verschillende soorten buizen aan
    - Brengt de ophang- en bevestigingssystemen aan, bevestigt de leidingen en ondersteunt de leidingen bij bochten en kranen
    - Brengt stankafsluiters aan
    - Beschermt de afgewerkte leiding tegen vervuiling en beschadiging

- Voert elektrische aansluitingen uit (co 00054)
    - Verifieert de goede werking van de elektrische aansluitingen
    - Installeert, vervang of herstelt elektrische componenten

- Isoleert en schildert leidingen (co 00055)
    - Brengt beschermingsmateriaal tegen aantasting aan (mantelbuizen, isolatiemateriaal)
    - Brengt isolatiemateriaal tegen warmteverlies aan
    - Voert kleine schilderwerken uit aan leidingen

- Brengt de werkplek achteraf in orde (co 00056)
    - Voert de verschillende herstelwerkzaamheden uit in functie van het herstellen van de werkplek in zijn oorspronkelijke staat
    - Maakt de werkplek bij de beëindiging van de werken schoon

- Plaatst het isolatiemateriaal (co 00057)
    - Plaatst het isolatiemateriaal
    - Plaatst de aansluitingsstukken

- Implementeert het luchtdichtheidsscherm (co 00058)
    - Voert de banen uit
    - Voert de doorbrekingen uit
    - Werkt het luchtdichtheidsscherm af

- Bereidt het werk voor (co 00059)
    - Legt contact met klanten en behandelt vragen van de klanten
    - Past de dagplanning aan in functie van de situatie op de werf
    - Volgt een bouwplaatsvergadering met betrokken partijen in functie van het uit te voeren werk

Specifieke activiteiten

- Plaatst en sluit individuele verwarmingstoestellen en fornuizen, ovens,… aan (co 00060)
    - Bewerkt en legt distributieleidingen van brandstoffen (aardgas, propaan & butaan)
    - Richt de ruimte waar het verbrandingstoestel staat in: o.a. toevoer verbrandingslucht en ventilatie
    - Sluit gastoestellen aan op de gasleiding
    - Monteert afvoerleidingen voor verbrandingsgassen

- Bewerkt en legt leidingen voor aanvoer van warm en koud water (co 00061)
    - Selecteert de buizen voor de leidingen overeenkomstig met de instructies en het plan
    - Vervaardigt en/of monteert verbindingen bij verschillende soorten buizen
    - Plaatst stopkranen, keerkleppen, waterslagdempers, geruisdempers, drukverhogingsinstallaties
    - Beschermt de afgewerkte leiding tegen vervuiling en beschadiging
    - Plaatst en sluit waterbehandelingstoestellen aan

- Plaatst en sluit toestellen voor opwekking van sanitair warm water aan (co 00062)
    - Plaatst en sluit zonthermische systemen: Sanitair Warm Water aan
    - Plaatst en sluit warmtepomp aan
    - Plaatst en sluit toestellen voor warmterecuperatie
    - Plaatst en sluit toestellen voor (na)verwarming aan
    - Plaatst de rookgasafvoerleidingen
    - Controleert de schoorsteen - rookgasafvoer
    - Plaatst en sluit verbindingen en toebehoren aan
    - Sluit de installatie op het elektrisch, water- en afvoernet aan

- Plaatst en sluit sanitaire kranen en toestellen aan (co 00063)
    - Plaatst en sluit kranen, gootstenen, wasfonteinen en wastafels aan
    - Plaatst en sluit closetpotten, urinoirs, WC- en urinoirspoelinrichtingen en valpijpen van spoelinrichtingen aan
    - Plaatst en sluit beveiliging tegen drinkwatervervuiling, overdruk- en drukreductietoestellen aan

- Bewerkt en legt leidingen voor afvoer van afvalwater aan (co 00064)
    - Selecteert de buizen voor de leidingen overeenkomstig met de instructies en het plan
    - Vervaardigt en/of monteert verbindingen bij verschillende soorten buizen
    - Bewerkt en legt leidingen voor de ontluchting en beluchting aan
    - Brengt de verbinding met de dienstleiding en de sanitaire toestellen tot stand
    - Plaatst en sluit verschillende pompsystemen aan

- Plaatst en sluit afvalwaterbehandelingstoestellen aan (co 00065)
    - Plaatst en sluit terugslagtoestellen, bezinkput, eindsifonput, vetafscheider, benzineafscheider, septische put, individuele zuiveringsinstallaties ... aan
    - Plaatst en sluit infiltratiesystemen aan

- Plaatst installaties voor de afvoer en het gebruik van hemelwater (co 00066)
    - Bewerkt en legt leidingen voor afvoer van hemelwater
    - Selecteert de buizen voor de leidingen overeenkomstig met de instructies en het plan
    - Vervaardigt en/of monteert verbindingen bij verschillende soorten buizen
    - Plaatst en sluit systemen voor het gebruik van hemelwater aan

- Stelt de installaties in bedrijf (co 00067)

- Controleert het waterpeil in de spoelbakken
- Spoelt installaties schoon
- Controleert de volledige installatie op lekken
- Controleert (gas- en water-) druk
- Stelt de installatie in bedrijf
- Neemt drukverhogingspomp, opvoerpomp of regenwaterpomp in bedrijf

- Voert onderhoud en herstellingen aan de sanitaire installatie uit (co 00068)
  - oert onderhoud en herstellingen aan de sanitaire installatie uit
  - Controleert de installatie in zijn geheel
  - Ontstopt verstopte leidingen
  - Vervangt leidingen en toebehoren
  - Vervangt sanitaire toestellen en/of renoveert hun uitrusting
  - Herstelt of vervangt kranen
  - Desinfecteert de watertoevoerinstallatie

- Plaatst en sluit brandbestrijdingsinstallaties aan (co 00069)
  - Installeert droge stijgleidingen
  - Plaatst en bevestigt brandblussers
  - Plaatst sprinklerinstallaties
  - Plaatst en sluit sproei-installaties aan

2.2 DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van de principes van de energieprestatie van gebouwen
- Basiskennis van elektriciteitswerken (gereedschappen, materialen, meettoestellen, risico's, veiligheidsvoorzieningen)
- Basiskennis van eenvoudige bouwafwerkingstechnieken en schilderwerken
- Basiskennis van de eventuele gevolgen van een koudebrug (risico op thermische verliezen en schimmelvorming)
- Basiskennis van de technische eisen i.v.m. brandveiligheid
- Basiskennis van de werking van systemen voor brandbestrijding en hun onderdelen
- Basiskennis van de wetgeving omtrent brandbestrijding en de gebruikte pictogrammen
- Basiskennis van de werkingsprincipes van sanitaire toestellen, doorstroomtoestellen, warmwaterbereiders, voorraadtoestellen, zonthermische systemen, warmtepompen, …
- Basiskennis van de werking van en reglementering i.v.m. recuperatie- en naverwarmingssystemen

- Kennis van de gevolgen van het slecht plaatsen van isolatie en ventilatie.
- Kennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten (o.a. asbest,…)
- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van de inrichting eigen werkplek (veiligheid, blustoestellen,…)
- Kennis van voorschriften voor veilig werken op hoogte
- Kennis van milieuvoorschriften

- Kennis van arbeidsorganisatie in functie van een dagplanning (reglementering, planning en voorraadbeheer)
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van technieken voor demontage
- Kennis van stromingsbeeld van het afvalwater en de functie van een afschot
- Kennis van arbeidsmiddelen en bijhorende veiligheidsvoorschriften
- Kennis van het uitvoeren van doorboringen
- Kennis van werkwijze voor het aanbrengen van brandmoffen
- Kennis van verschillende types verbindingen en werkwijzes bij verbindingen
- Kennis van de werkingsprincipes en aansluitingsmethodes van huishoudelijke toestellen (fornuizen, ovens, …) en gasverwarmingstoestellen
- Kennis van de veiligheidsvoorschriften bij het werken met gasinstallaties
- Kennis van ventilatieprincipes en veiligheidsvoorschriften, toe- en afvoer verbrandingslucht en rookgassen
- Kennis van wettelijke voorschriften en technische instructies van de fabrikant
- Kennis van de regelgeving over afvalwater en hemelwater
- Kennis van de systemen voor afvoer van en behandeling van afvalwater
- Kennis van de onderdelen en werkingsprincipes van hemelwatersystemen
- Kennis van de innovaties op het gebied van sanitaire toestellen en hun onderdelen
- Kennis van de principes van thermische isolatie (complementariteit, koudebruggen, convectielekken,…)
- Kennis van de verschillende isolatiematerialen en hun eigenschappen
- Kennis van de principes van waterdampdiffusie (klimaatklasses, dampwerende laag,…)
- Kennis van isolatietechnieken (doel, werkwijze, soorten, voorschriften,…)
- Kennis van de principes van luchtdichtheid (uitdrukken, meten, lekken, materialen,…)
- Kennis van de principes van het luchtdichtheidsscherm (plaatsing, snijmethodes, afdichtingsproducten,…)

- Grondige kennis van de gebruikte materialen (buizen, …)
- Grondige kennis van het bewerken, aanleggen en ophangen van leidingen (lastechnieken, verbindingen, …)
- Grondige kennis van functies, werkingsprincipes en bevestiging van diverse types kranen, gootstenen, closetpotten, urinoirs, douches, baden, spoelinrichtingen, valpijpen en beveiligingen tegen terugstroom van water, …
- Grondige kennis van procedures, onderhouds- en veiligheidsregels voor het controleren en gebruiksklaar maken van een sanitaire installatie

Cognitieve vaardigheden

- Het kunnen beheren van eigen administratie: houdt planning en eventuele documenten bij
- Het kunnen opmaken van een planning van het verloop van de eigen werkzaamheden
- Het kunne bepalen van benodigde materialen en gereedschappen in functie van de dagactiviteit
- Het kunnen werken met oog voor energieprestatie gebouwen (EPB)
- Het kunnen controleren van aanwezigheid van gebruiken van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM’s & CBM’s) volgens de specifieke voorschriften voor PBM’s (handschoenen, bril,…)

- Het kunnen bewaken van kwaliteit door de etiketten en markering van de gebruikte materialen bij te houden
- Het kunnen selecteren, controleren en hanteren van materialen/gereedschappen
- Het kunnen inrichten van de eigen werkplek volgens voorschriften en/of instructies
- Het kunnen bijhouden en bijvullen van voorraden
- Het kunnen stockeren van materieel, gereedschappen en materialen, volgens de voorschriften, in de daartoe voorziene lokalen
- Het efficiënt kunnen gebruiken van water voor taken en schoonmaak, machines en gereedschappen
- Het kunnen beschermen tegen het lawaai: gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen, implementeren van preventiemaatregelen voor de omgeving
- Het kunnen lezen en begrijpen van plannen, werktekeningen of werkopgaveblad
- Het in ontvangst kunnen nemen en controleren van leveringen
- Het kunnen herkennen van asbesthoudende en andere gevaarlijke afvalproducten, het apart houden van andere afvalstromen, het veilig verpakken en verwijderen
- Het kunnen controleren van de rookgasafvoer
- Het kunnen selecteren van buizen voor leidingen overeenkomstig met de instructies en het plan
- Het in bedrijf kunnen stellen van installaties
- Het kunnen informeren van de klant over het gebruik van de installatie
- Het in bedrijf kunnen nemen van drukverhogingspomp, opvoerpomp of regenwaterpomp

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kunnen sorteren van afval en organiseren ervan en het beschermen van het milieu, zichzelf en collega's tegen schadelijke stoffen
- Het kunnen bewaken van veiligheid en gezondheid bij gebruik, opslag, ongelukken met gevaarlijke producten door gebruik van beschermingsmiddelen
- Het kunnen nemen van gepaste maatregelen bij ongelukken met gevaarlijke producten
- Het kunnen treffen van voorbereidingen om de vraag van de klant optimaal te behandelen
- Het kunnen zorgen voor de bescherming van de gestockeerde goederen
- Het kunnen beschermen van de afgewerkte leiding tegen vervuiling en beschadiging
- Het kunnen verifiëren van de goede werking van de elektrische aansluitingen
- Het kunnen aanpassen van de dagplanning in functie van de situatie op de werf
- Het kunnen controleren van: het waterpeil in de spoelbakken, de volledige installatie op lekken, (gas- en water-) druk en de installatie in zijn geheel
- Het kunnen ontstoppen van verstopte leidingen

Motorische vaardigheden

- Het ergonomisch kunnen werken met gebruik van tilhulpmiddelen
- Het volgens de veiligheidsregels kunnen op- en afbouwen van steigers
- Het kunnen gebruiken van ladders en hefplatformen volgens de veiligheidsregels en voorschriften
- Het volgens de voorschriften kunnen gebruiken van beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's)

- Het kunnen opbouwen, zekeren en bedienen van goederenliften
- Het kunnen installeren van een geschikte randbeveiliging
- Het kunnen uitvoeren van afbraakwerk en/of gehele of gedeeltelijk demonteren van oude installaties
- Het kunnen gebruiken van machines die stofemissie beperken
- Het kunnen uitzetten van leidingstracés, doorboren van muren, wanden en vloeren en slijpen van sleuven
- Het kunnen drooghouden met behulp van pompen van doorboringen, leidingsleuven en werkputten
- Het kunnen aanbrengen van elementen: doorvoeringsbuizen, brandmoffen, ophang- en bevestigingssystemen, leidingen, stankafsluiters, beschermingsmateriaal tegen aantasting (mantelbuizen, isolatiemateriaal), isolatiemateriaal tegen warmteverlies, afvoerleidingen voor verbrandingsgassen, stopkranen, keerkleppen, waterslagdempers, geruisdempers, drukverhogingsinstallaties, aansluitingsstukken
- Het kunnen op maat brengen, ontbramen en aansluiten van verschillende soorten buizen
- Het kunnen uitvoeren van elektrische aansluitingen en installeren, vervangen of herstellen van elektrische componenten
- Het kunnenuitvoeren van kleine schilderwerken aan leidingen
- Het kunnen terugbrengen van de werkplek in zijn oorspronkelijke staat
- Het kunnen uitvoeren van de doorbrekingen aan het luchtdichtheidsscherm en het afwerken van het luchtdichtheidsscherm
- Het kunnen bewerken en leggen van distributieleidingen van brandstoffen (aardgas, propaan en butaan)
- Het kunnen inrichten van de ruimte waar het verbrandingstoestel staat in: o.a. toevoer verbrandingslucht en ventilatie
- Het kunnen plaatsen en aansluiten van: gastoestellen, waterbehandelingstoestellen, zonthermische systemen (Sanitair Warm Water), warmtepomp, toestellen voor warmterecuperatie, toestellen voor (na)verwarming, rookgasafvoerleidingen, verbindingen en toebehoren, installaties op het elektrisch, water- en afvoernet, kranen, gootstenen, wasfonteinen, wastafels, closetpotten, urinoirs, WC- en urinoirspoelinrichtingen, valpijpen van spoelinrichtingen, beveiliging tegen drinkwatervervuiling, overdruk- en drukreductietoestellen, leidingen voor de ontluchting en beluchting, de verbinding met de dienstleiding en de sanitaire toestellen, verschillende pompsystemen, terugslagtoestellen, bezinkput, eindsifonput, vetafscheider, benzineafscheider, septische put, individuele zuiveringsinstallaties en infiltratiesystemen, leidingen en systemen voor afvoer en gebruik van hemelwater, sprinklerinstallaties, sproei-installaties, droge stijgleidingen
- Het kunnen vervangen of herstellen van: leidingen en toebehoren, kranen, sanitaire toestellen en / of renoveren van hun uitrusting
- Het kunnen desinfecteren van de watertoevoerinstallatie
- Het kunnen plaatsen en bevestigen van brandblussers

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend op bouwplaatsen (nieuwbouw), in bewoonde of in gebruik zijnde gebouwen (renovatie) binnen bouwondernemingen en vergt de nodige mobiliteit.

- Dit beroep wordt meestal in teamverband uitgeoefend, meestal in een bouwonderneming waar de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, weersomstandigheden, omgeving, grondstoffen en machines.
- De werkopdrachten worden vaak strikt afgebakend in de tijd en er heersen in veel gevallen strikte deadlines, wat resultaatgerichtheid, stressbestendigheid en doorzettingsvermorgen vraagt.
- De bouwsector kent veel reglementeringen, normen, aanbevelingen en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu en duurzaam bouwen. Installaties worden volgens opgelegde procedures in werking gesteld. Deze procedures zijn bepalend voor elke installatie, maar de toepassing ervan verschilt, afhankelijk van de complexiteit van de installatie.
- Bij het werken met machines kan er lawaaihinder en stof voorkomen.
- De situatie op de werkplek kan het dragen van lasten en werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren.
- Het bijblijven met de (technologische) ontwikkelingen binnen de sector vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen.

Handelingscontext

- Oog hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg en toewijding en zin voor esthetiek te werken en contactvaardig met de klant om te gaan.
- Op constructieve en gebruiksvriendelijke wijze uitwisselen van informatie met klanten, collega's en derden.
- Aandachtig omgaan met gevaarlijke situaties, veiligheidssignalisatie op de werkplek/werf respecteren en PBM's en CBM's met zorg gebruiken en onderhouden.
- Het omzichtig behandelen van installatiecomponenten (materiaal, onderdelen) omwille van kans op breuken, beschadigingen en het aansluiten conform het schema dat in de gebruiksaanwijzing van de component wordt beschreven.

Autonomie

Is zelfstandig in

- anticipeert op en toont initiatief bij het bepalen van de werkvolgorde bij bevestigings- en installatieactiviteiten; het aanleggen van de leidingen, collectoren en installatie-onderdelen; het kiezen van gepaste gereedschappen; het bepalen welke persoonlijke beschermingsmiddelen hij/zij in een bepaalde situatie gebruikt; het verwijderen van afval en het veilig en milieubewust werken. De sanitarist controleert zelfstandig de kwaliteit van zijn werk en neemt de voorschriften rond hygiëne en welzijn in acht. Biedt hulp aan collega's om ergonomisch werken mogelijk te maken.

Is gebonden aan

- het contacteren van een bevoegd persoon bij het opmerken van gevaarlijke situaties (bijvoorbeeld niet afgeschermde liftkokers, gebrek aan omheiningen,…), aan alle veiligheidsvoorschriften bij het in bedrijf stellen van verwarmingsinstallaties. Bij isolatie-werken is de sanitarist gebonden aan afspraken met de aan- en onderaannemers, architect en/of klant.

Doet beroep op

- na overleg met zijn leidinggevende, op een meer bevoegd persoon (chauffagist, technicus verwarmingsinstallaties, elektrotechnicus, koelmonteur, leverancier, …) indien hij een probleem niet opgelost krijgt of te maken krijgt met werkzaamheden die buiten zijn bevoegdheid vallen.

Verantwoordelijkheid

- Het efficiënt functioneren in een bouwonderneming
- Het milieubewust, kwalitatief en veilig uitvoeren van de werken
- Het veilig uitvoeren van werken op hoogte
- Het duurzaam gebruiken van de energiestromen en het beperken van de geluidshinder
- Het organiseren van de arbeid in functie van een dagplanning
- Het beheren van de voorraad in functie van de dagactiviteit
- Het voorbereiden van de installatiewerken
- Het bewerken en leggen van leidingen
- Het uitvoeren van elektriciteitsaansluitingen
- Het isoleren en schilderen van leidingen
- Het monteren van toestellen
- Het na de werkzaamheden in orde brengen van de werkplek
- Het plaatsen van isolatiemateriaal
- Het implementeren van het luchtdichtheidsscherm
- Het plaatsen en aansluiten van individuele verwarmingstoestellen en fornuizen, ovens,…
- Het bewerken en leggen van leidingen voor aanvoer van warm en koud water
- Het plaatsen en aansluiten van toestellen voor opwekking van sanitair warm water
- Het plaatsen en aansluiten van sanitaire kranen en toestellen
- Het bewerken en leggen van leidingen voor afvoer van afvalwater
- Het plaatsen en aansluiten van afvalwaterbehandelingstoestellen
- Het plaatsen van installaties voor de afvoer en het gebruik van hemelwater
- Het in bedrijf stellen van installaties
- Het uitvoeren van onderhoud en herstellingen aan de sanitaire installaties
- Het plaatsen en aansluiten van brandbestrijdingsinstallaties

2.3 ATTESTEN

Wettelijke attesten
Geen vereisten.

Vereiste attesten
Er zijn geen verplichte attesten, maar voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of risicovolle taken zijn bepaalde attesten en/of certificaten vereist, zoals VCA, attest veilig werken op hoogte, …

Instapvoorwaarden
Geen vereisten.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Volgens de kerncijfers van fvb - ffc constructiv waren in 2011 in gans België 12.467 arbeiders actief in sanitair en CV. Dit verspreid over 3.177 bouwbedrijven. Voor Vlaanderen zijn er geen specifieke cijfers, maar ruwweg zijn ongeveer 64% van de Belgische bouwarbeiders te vinden in Vlaanderen. Daaruit kunnen we afleiden dat er in Vlaanderen in 2011 ongeveer 7980 bouwarbeiders actief waren in sanitair en CV.

Vacatures

Het aantal ontvangen vacatures voor sanitarist is in een tijdspanne van 10 jaar zeer sterk toegenomen; de vraag is dus zeer sterk toegenomen. Als we de spreiding van deze ontvangen vacatures bestuderen,
dan stellen we vast dat de meeste vacatures zich bevinden in West-Vlaanderen, Antwerpen en Oost-Vlaanderen.

Het overgrote deel van de vacatures zijn afkomstig uit de bouwsector.

De arbeidsreserve voor sanitarist bestaat vooral uit laag- en midden geschoolde mannen. De niet-werkende werkzoekenden zijn grotendeels tussen 25 en 50 jaar oud en een niet onbelangrijk aandeel bevindt zich in Antwerpen.

Tabel: evolutie ontvangen vacatures 2001-2011

Som van ontvangen vacatures		Jaar										
Beroep	Circuit	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Sanitarist	NEC zonder uitzendopdrachten	244	223	294	310	334	468	495	486	584	741	672
	Uitzendopdrachten	20	95	159	286	491	629	842	682	552	630	898
Totaal Sanitarist		264	318	453	596	825	1097	1337	1168	1136	1371	1570

Zowel chauffagist (monteur centrale verwarming + brandertechnieker) als sanitarist (sanitair installateur - loodgieter + sanitair installateur gasverwarming - gasfitter) zijn in de jaren 2001-2011 steeds een knelpuntberoep geweest.
- Vacatures voor deze beroepen zijn namelijk moeilijk in te vullen. Er zijn nu eenmaal weinig scholieren die voor deze technische richting kiezen (kwantitatief tekort).
- Daarnaast hebben deze knelpunten ook een kwalitatief luik: naast technisch inzicht wordt van de kandidaat verwacht dat hij kan planlezen, computergestuurde systemen kan installeren, polyvalent is en geavanceerde verwarmings-, ventilatie- en airconditioning-systemen kan installeren en onderhouden.

Tabel: evolutie oorzaak van knelpuntberoep chauffagist en sanitarist

	Sanitarist	
	Kwantitatief	Kwalitatief
2001	1	2
2002	2	1
2003	2	1

Overzichtstabel augustus 2011 - juli 2012

OVERZICHT STABEL	Knelpunt in 2011	aug 2011 - jul 2012			einde jul 2012				Plaatsingen 2011	IBO 2011
		Ontvangen Jobs		% vervuld (AMI)	Openstaande Jobs		NWWZ (arbeidsreserve)			
beroepscode (AMI) + omschrijving		NEC zonder uitzend-opdrachten	Uitzend-opdrachten	NEC zonder uitzend-opdrachten	NEC zonder interim	Interim	1 van de 8 beroepsasp.	waarvan >2 jaar ervaring		
75505 Sanitair installateur - loodgieter	J	573	864	79.2	159	319	665	253	145	108
75525 Monteur centrale verwarming	J	668	949	78.6	201	327	465	168	158	124
75527 Brandertechnieker	J	104	134	84.2	25	34	51	17	8	5
75530 Sanitair installateur gasverwarming -	J	118	111	98	28	34	22	11	20	15
TOTAL		281917	284136	83.5	52242	59706			33927	12251

Tabel: overzicht geplaatste werkzoekenden in 2011

GEPLAATSTE WERKZOEKENDEN IN 2011	totaal	woonplaats													
		ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	buiten Vlaanderen
beroepsoode (AMI) + omschrijving															
75505 Sanitair installateur - loodgieter	146	26	5	5	5	4	9	19	16	11	16	8	14	5	2
75525 Monteur centrale verwarming	158	17	4	13	14	7	8	8	10	15	6	10	37	7	0
75527 Brandertechnieker	8	1	0	0	2	0	1	1	2	0	0	0	1	0	0
75530 Sanitair installateur gasverwarming - gasfit	20	1	0	2	0	0	0	1	0	3	1	5	4	2	0

Tabel: gegevens openstaande jobs einde juli 2012

Openstaande Jobs voor het NORMAAL ECONOMISCH CIRCUIT zonder UITZENDOPDRACHTEN einde jul 2012	totaal aantal jobs	vestigingsplaats bedrijf												
		MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	LID	LIW	buiten Vlaanderen
beroepsoode (AMI) + omschrijving														
75505 Sanitair installateur - loodgieter	159	1	18	10	4	10	27	8	13	18	15	2	10	6
75525 Monteur centrale verwarming	201	9	14	9	9	19	34	12	16	30	12	7	14	6
75527 Brandertechnieker	25	0	0	0	1	2	8	3	3	2	2	0	2	0
75530 Sanitair installateur gasverwarming -	28	1	9	0	3	0	5	1	1	0	1	0	4	2
75590 Helper sanitair installateur	22	0	3	0	0	0	3	0	1	3	7	3	1	0

4. Samenhang

Het beroep van sanitarist is een op zichzelf staand beroep met weinig verwantschap met andere beroepen. De basisactiviteiten komen wel overeen met die van de chauffagist. Enige verwantschap bestaat wel met andere, zogenoemde “installatieberoepen” zoals koelmonteur en elektricien.

Sanitarist	Chauffagist	Koelmonteur

5. Updates

Duurzaam	Relatief duurzaam	Beperkt duurzaam
☐	☒	☐

Over het algemeen zijn de beschreven competenties weinig aan verandering onderhevig, met uitzondering van de competenties die onderhevig zijn aan de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van innovaties van duurzame en hernieuwbare energie. Hierbij moet rekening worden gehouden met Europese richtlijnen en/of regionale regelgevingen die kunnen leiden naar nieuwe attesten en certificaten.